

2024(2)THCR

తెలంగాణ రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానము, హైదరాబాద్
గౌరవనీయ న్యాయమూర్తి పి. శామ్ కోషి
మరియు

గౌరవనీయ న్యాయమూర్తి ఎన్. తుకారాంజీ
రిట్ పిటిషన్ నం.లు 28523 మరియు 28548 / 2023
తీర్పు తేదీ : 28.06.2024

రిట్ పిటిషన్ నం.28523 / 2023

షేక్ మహమ్మద్ సాదిక్
వర్యేస్

ద ప్రిన్సిపల్ కమిషనర్ ఆఫ్ కస్టమ్స్ (అప్పీల్స్), ద ప్రిన్సిపల్ కమిషనర్ ఆఫ్ కస్టమ్స్ ఆఫీస్,
మరియు ఇతరులు

రిట్ పిటిషన్ నం.28548 / 2023

షేక్ ఆరిఫ్
వర్యేస్

ద ప్రిన్సిపల్ కమిషనర్ ఆఫ్ కస్టమ్స్ (అప్పీల్స్), ద ప్రిన్సిపల్ కమిషనర్ ఆఫ్ కస్టమ్స్ ఆఫీస్,
మరియు ఇతరులు

ఉమ్మడి ఉత్తర్వు: (గౌరవనీయ న్యాయమూర్తి శ్రీ పి. శామ్ కోషి ద్వారా)

ఇవి ఉమ్మడి ఉపశమనంతో పిటిషనర్లు దాఖలు చేసిన రెండు రిట్ పిటిషన్లు, మరియు ఈ రెండు రిట్ పిటిషన్లలో లేవనెత్తిన కారణాలు ఒకటే కావడం, మరియు ఇరుపక్షాల తరపున ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న న్యాయవాది కూడా ఒకరే కావడంతో సౌలభ్యం కోసం మేము ఈ ఉమ్మడి ఉత్తర్వు ద్వారా రిట్ పిటిషన్లను పరిష్కరించడానికి ముందుకు వెళ్తున్నాము.

2. ప్రస్తుత రిట్ పిటిషన్లు ప్రధానంగా 12.08.2023న ఇద్దరు పిటిషనర్ల నుంచి 2,000 గ్రాములు మరియు 1793.500 గ్రాముల బంగారాన్ని జప్తు చేసుకోవడంలో ప్రతివాదులు వైపు నుండి

తీసుకున్న చర్యను చట్టరీత్యా చెల్లనిది, ఏకపక్షమైనది మరియు చట్టవిరుద్ధమని ప్రకటించే మాండమస్ స్వభావంలో రిట్ జారీ చేయాలని ఉపశమనం కోరుతూ దాఖలు చేయబడ్డాయి. కస్టమ్స్ చట్టం కింద వర్తించే సుంకం చెల్లించిన తర్వాత లేదా హైకోర్టు విధించే మరేదైనా ఇతర షరతుల ప్రకారం సరుకులను తాత్కాలికంగా విడుదల చేయాలని ప్రతివాదులను ఆదేశించాలని కూడా అభ్యర్థించారు.

3. పిటిషనర్ల తరపు న్యాయవాది శ్రీ ఎన్. కృష్ణ సుమంత్, ప్రతివాదుల తరపున కేంద్ర పరోక్ష పన్నులు మరియు కస్టమ్స్ బోర్డు (సిబిఐసి) యొక్క సీనియర్ స్టాండింగ్ కౌన్సెల్ శ్రీ డామినిక్ ఫెర్నాండెజ్ వాదనలు విన్నాము.

4. రిట్ పిటిషన్ నం. 28548/2023 లో పిటిషనర్ 2,000 గ్రాముల బంగారాన్ని తీసుకెళ్తుండగా, రిట్ పిటిషన్ నం. 28523/2023 లో పిటిషనర్ 1793.500 గ్రాముల బంగారాన్ని తీసుకెళ్తున్నారు.

5. రాజీవ్ గాంధీ అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయం, శంషాబాద్, హైదరాబాద్, లో విధులు నిర్వహిస్తున్న కస్టమ్స్ విభాగం, ఏరియా ఇంటెలిజెన్స్ యూనిట్ అధికారుల చర్యల చుట్టూ ఈ ఘటన తిరుగుతుంది. 12.08.2023న సుమారు 00.20 గంటల సమయంలో, కస్టమ్స్ అధికారులు రిట్ పిటిషనర్లు షేక్ ఆరిఫ్, సన్/ఆఫ్ షేక్ గౌస్ బాషా, వయస్సు సుమారు: 22 సంవత్సరాలు విద్యార్థి అని పేర్కొన్న మరియు మరొక పిటిషనర్ అంటే, షేక్ మహ్మద్ సాదిక్, సన్/ఆఫ్ షేక్ అబ్దుల్ జలీల్, వయస్సు సుమారు 21 సంవత్సరాలు, కూడా విద్యార్థి అని పేర్కొన్న వారిని అడ్డుకున్నారు. ఇద్దరు పిటిషనర్లు 12.08.2023న థాయ్ ఎయిర్లైన్స్ ఫ్లైట్ నం. టిజి-329 ద్వారా బ్యాంకాక్ నుండి హైదరాబాద్ విమానాశ్రయానికి వచ్చినప్పుడు, ఇద్దరు పిటిషనర్లు కస్టమ్స్ చట్టం, 1962 (సంక్షిప్తంగా, 'చట్టం') నిబంధనలను ఉల్లంఘించి వస్తువులను తీసుకెళ్తున్నారనే అనుమానంతో

కస్టమ్స్ అధికారులు అడ్డుకున్నారు. కస్టమ్స్ విభాగం కథనం ప్రకారం, పిటిషనర్లును తమ వద్ద ద్యూటీ చెల్లించదగిన వస్తువులు లేదా నిషేధిత వస్తువులు ఉన్నాయా అని అడిగినప్పుడు, పిటిషనర్లు లేదని సమాధానం ఇచ్చారు. వారు ఏదైనా నిషేధిత వస్తువులను తీసుకెళ్తున్నారా అని ప్రకటించే ఇండియన్ కస్టమ్స్ డిక్లరేషన్ ఫారం ఏమైనా ఉందా అని అధికారులు పిటిషనర్లను అడిగారు, దీనికి కూడా పిటిషనర్లు లేదని సమాధానం ఇచ్చారు. అయితే పిటిషనర్లను తనిఖీ చేస్తున్నప్పుడు, వారు ధరించిన ప్యాంటు యొక్క జేబులో వరుసగా 2,000 గ్రాములు మరియు 1793.500 గ్రాములు బరువున్న 24 క్యారెట్ల బంగారం ఉన్నట్లు కనుగొనబడింది. పిటిషనర్లు తీసుకువెళుతున్న బంగారం విలువ వరుసగా రూ.1,21,34,000 మరియు రూ.1,08,82,165, కస్టమ్స్ నిబంధనలు మరియు నియమాలను పూర్తిగా ఉల్లంఘించి ఇద్దరు పిటిషనర్లు పైన పేర్కొన్న బంగారాన్ని తీసుకువచ్చిన విషయాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకుని పిటిషనర్లపై కస్టమ్స్ కింద చర్యలు ప్రారంభించబడ్డాయి మరియు ఆ తరువాత మాత్రమే పిటిషనర్లు ఉపశమనం కోరుతూ ప్రస్తుత రిట్ పిటిషన్లను దాఖలు చేశారు.

6. రిట్ పిటిషన్లలో పిటిషనర్ల తరపు న్యాయవాది వాదన ఏమిటంటే, ఈ బంగారాన్ని పిటిషనర్లు బ్యాంకాక్ లో కొనుగోలు చేశారు. పిటిషనర్లు ఇదే విషయాన్ని ప్రకటించాలని భావించినప్పటికీ, డిక్లరేషన్ ఫారాలను సమర్పించే కౌంటర్ కు చేరుకునేలోపే పిటిషనర్లను కస్టమ్స్ శాఖ అధికారులు అడ్డుకున్నారని ఆయన వాదించారు. వారి ప్రకారం, పిటిషనర్లు ఏరో బ్రిడ్జి నుండి బయటకు వచ్చిన వెంటనే మరియు డిక్లరేషన్ కౌంటర్ ఉన్న అరైవల్ హాలుకు పిటిషనర్లు చేరుకోకముందే పిటిషనర్లను అడ్డుకుని, జప్తు చేసి అదుపులోకి తీసుకున్నారు.

7. పిటిషనర్ల తరపు న్యాయవాది ప్రకారం, వారు డిక్లరేషన్ ఇవ్వాలని అరెవల్ హాల్ లేదా కౌంటర్ను చేరుకోలేదు మరియు అంతకు ముందే వారిని చాలా ప్రారంభ దశలో అదుపులోకి తీసుకున్నారని, మరియు వారు డిక్లరేషన్ ఫారాలు సమర్పించడానికి, అవసరమైన కస్టమ్స్ డ్యూటీ చెల్లించడానికి వీలు లేకుండా చేయబడ్డారు. అందువల్ల, ఈ కారణంగా కూడా భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 ప్రకారం జప్తు కార్యకలాపాలు మరియు జప్తు ఉత్తర్వులను ఈ కోర్టు అడ్డుకోవాలని అవసరం ఉంది. పిటిషనర్లు తమ వెంట ఎలాంటి నగదును తీసుకెళ్లనప్పటికీ, పిటిషనర్ల ప్రకారం, కస్టమ్స్ సుంకం చెల్లించడానికి అవసరమైన డబ్బుతో తమ సొంత వ్యక్తులు విమానాశ్రయం వెలుపల వేచి ఉన్నారు, కానీ అది అనుమతించబడలేదు లేదా అనుసరించబడలేదు.

8. పిటిషనర్ల తరపు న్యాయవాది ప్రకారం, ఫారాల ప్రకటన కోసం ఏర్పాటు చేసిన కౌంటర్ వద్దకు చేరుకోవడానికి చాలా ముందుగానే వారిని నిరోధించినందున, మొత్తం చర్య చెల్లనిది. తదనంతరం, పిటిషనర్లు వారి నుంచి జప్తు చేసుకున్న బంగారం విక్రయానికి 24.08.2023 నాటి నోటీసు ద్వారా నోటీసులు అందుకున్నారు, ఆ సమయంలో పిటిషనర్లు ఇద్దరూ జ్యూడీషియల్ కస్టడీలో ఉన్నారు. పిటిషనర్లు జ్యూడీషియల్ కస్టడీలో ఉన్నారని బాగా తెలిసి, నోటీసు జారీ చేయడం ఖాళీ లాంఛనప్రాయంగా మారుతుంది మరియు తద్వారా సహజ న్యాయ సూత్రాలను ఉల్లంఘిస్తుంది, అందువల్ల, పై కారణాల వల్ల పేర్కొన్న చర్యను రద్దు చెయ్యాలని అవసరం ఉంది. పిటిషనర్లు ఆ

తరువాత 21.09.2023న హైకోర్టు ఆదేశాల మేరకు బెయిలుపై విడుదల చేయబడ్డారు. జైలు నుండి

బయటకు వచ్చిన తరువాత పిటిషనర్లు ప్రస్తుత రిట్ పిటిషన్లు దాఖలు చేశారు.

9. పిటిషనర్ల తరపు న్యాయవాది ప్రకారం, బంగారాన్ని విక్రయించాలన్న నోటీసులు చట్టానికి విరుద్ధమనవి మరియు కస్టమ్స్ చట్టంలోని సెక్షన్ 150 ను ఉల్లంఘిస్తాయి. జప్తు ప్రక్రియను ఖరారు చేయడానికి ముందే బంగారాన్ని విక్రయించాలన్న నోటీసులు జారీ చేయడం కస్టమ్స్ చట్టంలోని సెక్షన్ 126 నిబంధనలకు విరుద్ధమని కూడా వాదించారు. కస్టమ్స్ అధికారులు తీసుకున్న మొత్తం కార్యకలాపాలు కస్టమ్స్ చట్టంలోని సెక్షన్ 110 (బి) కింద పేర్కొన్న నిర్దిష్ట నిబంధనలకు కట్టుబడి లేవు అనేది లేవనెత్తిన మరో కారణం. చట్టంలోని సెక్షన్ 125 ప్రకారం, అవసరమైన కస్టమ్స్ సుంకాలు మరియు దానిపై విధించిన జరిమానా చెల్లించిన తర్వాత విడుదల పొందే అవకాశం ఉన్నందున అడ్డుడికేటింగ్ అథారిటీ బంగారాన్ని విడుదల చేసి ఉండాల్సిందని కూడా పిటిషనర్ల తరపు న్యాయవాది వాదించారు. ఈ ప్రాతిపదికన కూడా దీనిని పాటించలేదు, ప్రతివాదుల పేర్కొన్న చర్య కొట్టివేయబడటానికి/రద్దు చేయబడటానికి అర్హమైనది. అందువల్ల బంగారాన్ని జప్తు చేసుకోవడంలో ప్రతివాదులు తీసుకున్న చర్య చట్టపరంగా చెల్లనిది అని ప్రకటించి, రిట్ పిటిషన్లను అనుమతించాలని ఆయన కోరారు.

10. మరోవైపు రిట్ పిటిషన్లలో కోరిన విధంగా పిటిషనర్లు ఎటువంటి ఉపశమనాలకు అర్హులు కారు అనే ప్రాతిపదికన ప్రతివాది-డిపార్ట్ మెంట్ స్టాండింగ్ కౌన్సెల్ రిట్ పిటిషన్లను తీవ్రంగా

వ్యతిరేకించారు. ఆయన ప్రకారం, ఇది పిటిషనర్లు భారతదేశం లోకి బంగారాన్ని అక్రమంగా రవాణా చేయడం, వారు ఇప్పుడు కుంటి మరియు పనికిమాలిన కారణాలతో విషయాన్ని లేవనెత్తడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. రెండు రిట్ పిటిషన్లలో ఇద్దరు పిటిషనర్ల పనితీరు విధానం ఒకేలా ఉందని ఆయన వాదించారు. ఇద్దరు పిటిషనర్లు భారతదేశం లోకి బంగారాన్ని అక్రమంగా రవాణా చేయడానికి ప్రయత్నించిన విధానం కూడా ఒకేలా ఉంది.

11. ప్రయాణీకులను తనిఖీ చేసే సమయంలో, అన్ని ఇతర ఫార్యాలి పూర్తయిన తరువాత, పిటిషనర్లు ఇద్దరూ నల్ల రంగు అంటుకునే టేపుతో కప్పబడిన రెండు ఘన పట్టీ ఆకారపు వస్తువులను తీసుకెళ్తున్నట్లు కనుగొనబడిందని, ఒకటి ముందు జేబులో ఉంచబడింది మరియు మరొకటి వారి ప్యాంటు వెనుక జేబులో ఉంచబడిందని ఆయన వాదించారు. టేపును తొలగించి, పరీక్షించిన తరువాత, ఇద్దరు పిటిషనర్లు 24 క్యారెట్ల స్వచ్ఛత కలిగిన, 2,000 గ్రాములు మరియు 1793.500 గ్రాములు బరువున్న బంగారు కడ్డీలను కలిగి ఉన్నట్లు గుర్తించారు మరియు వాటి విలువ రూ.1,21,34,000 మరియు రూ.1,08,82,165/-.

12. స్టాండింగ్ కౌన్సిల్ ప్రకారం, ఇక్కడి పిటిషనర్ల వద్ద బంగారు కడ్డీల కొనుగోలుకు సంబంధించి సరైన ఇన్వాయిస్ లేదు. ప్రతివాదుల కేసు ప్రకారం పిటిషనర్లు తాము సుంకం చెల్లించదగిన మరియు బహిర్గతం చేయని వస్తువులను తీసుకెళ్తున్నందుకు అవసరమైన డిక్లరేషన్ ఫారాన్ని కూడా సమర్పించలేదు. ఆయన ప్రకారం, విచారణ సమయంలో, ఈ సరుకును బ్యాంకాక్ లో కొందరు

గుర్తుతెలియని వ్యక్తులు తమకు అప్పగించారని, హైదరాబాద్ లో ఎవరికో డెలివరీ చేయవలసి ఉందని పిటిషనర్లు పేర్కొన్నారు. పిటిషనర్ల వద్ద ఇన్వాయిస్, అవసరమైన డిక్లరేషన్ ఫారం లేకపోవడమే కాకుండా, కస్టమ్స్ చట్టం నిబంధనల ప్రకారం బంగారు కడ్డీలకు అవసరమైన సుంకం చెల్లించడానికి పిటిషనర్ల వద్ద తగినంత డబ్బు కూడా లేదు. పిటిషనర్లు ప్రతివాది-డిపార్ట్ మెంట్ స్టాండింగ్ కౌన్సెల్ అడిగిన ప్రశ్నలకు నమ్మదగిన సమాధానం ఇవ్వలేకపోయారు మరియు పిటిషనర్లు పేర్కొన్న బంగారం కొనుగోలుకు సంబంధించి ఎటువంటి ప్రామాణికమైన పత్రాన్ని కలిగి లేరు మరియు పిటిషనర్లు ఇంత పరిమాణంలో బంగారాన్ని తీసుకువెళుతున్నట్లు డిక్లరేషన్ ఫారాన్ని సమర్పించకపోవడం వల్ల, సంబంధిత అధికారులు బంగారాన్ని జప్తు చేసుకోవడం మరియు పిటిషనర్లపై తగిన ప్రాసిక్యూషన్ కేసును ప్రారంభించడం సమంజసమే.

13. బంగారం విక్రయం కోసం ఇచ్చిన నోటీసుకు సంబంధించి పిటిషనర్ల తరపు న్యాయవాది వాదనకు సంబంధించి, సెక్షన్ 110(1ఎ) కింద వస్తువుల నోటిఫికేషన్ లేదా వస్తువుల నిబంధనను ప్రచురించడానికి అన్ని అధికారాలు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఉన్నాయని, సబ్ సెక్షన్ (1) కింద దానిని జప్తు చేసుకున్న వెంటనే, కాంపిటెంట్ అథారిటీ ద్వారా విక్రయించబడుతుందని ప్రతివాది-డిపార్ట్ మెంట్ తరపున గౌరవ స్టాండింగ్ కౌన్సెల్ వాదించారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం జారీ చేసిన నోటిఫికేషన్ ప్రకారం, బంగారం అనేది పేర్కొన్న షెడ్యూల్లోని అటువంటి వస్తువులలో ఒకటి, దానిని జప్తు చేసుకున్న వెంటనే

దాన్ని విక్రయించవచ్చు. అంతిమంగా పిటిషనర్లు విజయవంతమైతే, వారు దేశంలోకి చట్టవిరుద్ధంగా

తీసుకురావడానికి ప్రయత్నించిన బంగారం విలువను వారికి ఇస్తామని ఆయన వాదించారు.

14. అయితే, పంచనామా మరియు ఇతర సంబంధిత పత్రాలతో జతచేయబడిన పత్రాలను ప్రస్తావిస్తూ, ప్రతివాది-డిపార్ట్ మెంట్ యొక్క స్టాండింగ్ కౌన్సెల్, ఇక్కడ ఉన్న ఇద్దరు యువ పిటిషనర్లు సరైన పత్రాలు లేకుండా, బంగారాన్ని కలిగి ఉన్నందుకు సంబంధించి ఎటువంటి డిక్లరేషన్ ఫారమ్ సమర్పించకుండా బంగారాన్ని జేబులో ఉంచుకుని బంగారంతో భారతదేశంలోకి అక్రమ రవాణా చేయడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారనే నిర్ధారణకు రావడానికి తగిన ఆధారాలు అందుబాటులో ఉన్నాయని వాదించారు. ఈ పత్రాలను క్షుణ్ణంగా పరిశీలిస్తే మొత్తం ప్రక్రియ చట్టంలోని నిబంధనలకు అనుగుణంగానే ప్రారంభమైందని, ఏ దశలోనూ ప్రతివాదులు చట్టానికి విరుద్ధంగా లేదా చట్టంలోని నిబంధనలను ఉల్లంఘించే విధంగా వ్యవహరించలేదని వెల్లడిస్తుందని ఆయన వాదించారు.

15. ఇరువైపులా న్యాయవాదులు సమర్పించిన వాదనలను విన్న తరువాత మరియు రికార్డులను పరిశీలించిన తరువాత, ఈ కేసులో అంగీకరించబడిన కొన్ని వాస్తవాలు ఏమిటంటే, ఇక్కడ ఉన్న ఇద్దరు పిటిషనర్లు 12.08.2023న బ్యాంకాక్ నుండి హైదరాబాదుకు నం. టిజి-329 లో ప్రయాణించారు మరియు హైదరాబాదులోని శంషాబాద్ లోని రాజీవ్ గాంధీ అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయానికి చేరుకున్న తరువాత, ఇద్దరు పిటిషనర్లు తమ వెంట బంగారాన్ని తీసుకెళ్తున్నారని మరియు ప్యాంటు యొక్క ముందు మరియు వెనుక జేబుల్లో బంగారం భౌతికంగా ఉందని కనుగొనబడింది. ఇద్దరు పిటిషనర్లు బంగారాన్ని కొనుగోలు చేయడానికి అవసరమైన వోచర్ / ఇన్ వాయిస్ / బిల్లు పిటిషనర్ల వద్ద లేదు. ఇద్దరు పిటిషనర్లు తమ వద్ద ఉన్న బంగారానికి సంబంధించి,

సదరు బంగారంపై చెల్లించాల్సిన కస్టమ్స్ సుంకాన్ని చెల్లించడానికి తమ సుముఖతను ప్రకటించలేదు.

పిటిషనర్లు అటువంటి ప్రకటనలు చేయాల్సిన 'రెడ్ ఛానల్' కౌంటర్ వైపు వెళ్ళలేదు కూడా, కానీ

నేరుగా గ్రీన్ ఛానల్ కౌంటర్ ద్వారా ప్రయాణించి బంగారాన్ని అక్రమంగా రవాణా చేయడానికి

ప్రయత్నించారు, ఆ సమయంలో వారిని ప్రతివాది-డిపార్ట్ మెంట్ అడ్డుకుని తనిఖీ చేసింది మరియు

ఆ సమయంలోనే ఇద్దరు పిటిషనర్ల నుంచి బంగారాన్ని జప్తు చేసుకున్నారు. కస్టమ్స్ సుంకం

చెల్లించడానికి కూడా పిటిషనర్ల వద్ద తగినంత డబ్బు లేదు.

16. కేసు యొక్క పైన పేర్కొన్న వాస్తవిక మాతృకతో, మేము ఇప్పుడు ఈ రంగాన్ని నియంత్రించే చట్టబద్ధమైన నిబంధనలను గుర్తిస్తున్నాము.

17. కస్టమ్స్ చట్టంలోని సెక్షన్ 110 సరకులు, పాత్రలు మరియు ఇతర వస్తువులను జప్తు చేసుకోవడానికి సంబంధించినది, వీటిని సిద్ధంగా రిఫరెన్స్ కోసం ఈ క్రింది విధంగా పొందుపరచడం జరిగింది, అనగా:

“110. సరుకులు, పాత్రలు మరియు వస్తువులను జప్తు చేసుకోవడం.

(1) సరైన అధికారికి ఈ చట్టం కింద ఏవైనా సరుకులు జప్తు చేయబడటానికి అర్హమైనవి అని విశ్వసించడానికి కారణం ఉంటే, అతను అటువంటి సరకులను జప్తు చేసుకోవచ్చు:

అయితే, అటువంటి సరుకులను జప్తు చేసుకోవడం ఆచరణ సాధ్యం కాని చోట, సంబంధిత అధికారి, అటువంటి అధికారి యొక్క మునుపటి అనుమతితో తప్ప సరుకులను తొలగించరాదని, విడదీయరాదని లేదా ఇతరత్రా వ్యవహరించరాదని ఒక ఉత్తర్వును సరుకుల యజమానికి ఇవ్వవచ్చు.

[(1-ఎ) ఏదైనా సరుకుల యొక్క పాడైపోయే లేదా ప్రమాదకరమైన స్వభావాన్ని, కాలక్రమేణా సరుకుల విలువలో తరుగుదల, సరుకుల నిల్వ స్థలం యొక్క పరిమితులు లేదా మరేదైనా సంబంధిత పరిగణనలను పరిగణనలోకి తీసుకొని, కేంద్ర ప్రభుత్వం, అధికారిక గెజిట్ లో నోటిఫికేషన్ ద్వారా, సరుకులు లేదా వస్తువుల తరగతిని పేర్కొనవచ్చు, ఇది సబ్ సెక్షన్ (1) కింద

దానిని జప్తు చేసుకున్న వెంటనే, సరైన అధికారి ద్వారా కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎప్పటికప్పుడు ఇక్కడ పేర్కొన్న విధానాన్ని అనుసరించి నిర్ణయించే పద్ధతిలో విక్రయించబడుతుంది.

(1-బి) సబ్ సెక్షన్ (1-ఎ) కింద పేర్కొనబడ్డ సరుకులుగా ఉన్న ఏవైనా సరుకులను సబ్ సెక్షన్ (1) కింద ఒక సరైన అధికారి జప్తు చేసుకున్నట్లయితే, ఈ చట్టం కింద ఏదైనా ప్రొసీడింగ్స్ లో సరుకుల గుర్తింపుకు సంబంధించినదిగా సరైన అధికారి భావించినందున, వాటి వివరణ, నాణ్యత, పరిమాణం, గుర్తు, సంఖ్యలు, ఉత్పత్తి దేశం మరియు ఇతర వివరాలకు సంబంధించిన వివరాలతో కూడిన అటువంటి సరుకుల జాబితాను అతడు తయారు చేయాలి మరియు మెజిస్ట్రేట్ కు దరఖాస్తు చేయాలి -

(ఎ) అలా తయారుచేసిన జాబితా యొక్క ఖచ్చితత్వాన్ని ధృవీకరించడం కోసం; లేదా

(బి) మేజిస్ట్రేట్ సమక్షంలో, అటువంటి సరుకుల ఛాయాచిత్రాలను తీయడం మరియు అటువంటి ఛాయాచిత్రాలను నిజమని ధృవీకరించడం కోసం; లేదా

(సి) మేజిస్ట్రేట్ సమక్షంలో అటువంటి సరుకుల యొక్క ప్రాతినిధ్య నమూనాలను గీయడానికి అనుమతించడం మరియు అలా తీసిన నమూనాల జాబితా యొక్క ఖచ్చితత్వాన్ని ధృవీకరించడం కోసం.

(1-సి) సబ్ సెక్షన్ (1-బి) కింద దరఖాస్తు చేసిన చోట, మేజిస్ట్రేట్ వీలైనంత త్వరగా దరఖాస్తును అనుమతించాలి.] [చట్టం 80 ఆఫ్ 1985, సెక్షన్ 8 ద్వారా చేర్చబడింది (27.12.1985 నుండి అమలులోకి వస్తుంది).]

(2) సబ్ సెక్షన్ (1) కింద ఏవైనా సరుకులను స్వాధీనం చేసుకుని మరియు సరుకులను స్వాధీనం చేసుకున్న ఆరు నెలల్లోగా సెక్షన్ 124 యొక్క క్లాజ్ (ఎ) కింద వాటికి సంబంధించి ఎటువంటి నోటీసు ఇవ్వకపోతే, ఆ సరుకులను జప్తు చేసుకున్న వ్యక్తికి తిరిగి ఇవ్వాలి: [అయితే, ట్రిన్సిపల్ కమిషనర్ ఆఫ్ కస్టమ్స్ లేదా కమిషనర్ ఆఫ్ కస్టమ్స్, లిఖితపూర్వకంగా నమోదు చేయాల్సిన కారణాల కొరకు, అటువంటి వ్యవధిని ఆరు నెలలకు మించకుండా మరో కాలానికి పొడిగించి మరియు అలా పేర్కొన్న కాలపరిమితి ముగియడానికి ముందు అటువంటి సరుకులను జప్తు చేసుకున్న వ్యక్తికి తెలియజేయవచ్చు.]

ఇంకా, జప్తు చేసుకున్న సరుకులను సెక్షన్ 110ఎ కింద తాత్కాలికంగా విడుదల చేయాలని ఏదైనా ఆదేశం జారీ చేసినట్లయితే, పేర్కొన్న ఆరు నెలల వ్యవధి వర్తించదు.] [తేది

29.3.2018 నాటి ఆర్థిక చట్టం, 2018 (చట్టం నం. 13 ఆఫ్ 2018), ద్వారా ప్రత్యామ్నాయం చేయబడింది.]

(3) సరైన అధికారి తన అభిప్రాయం ప్రకారం, ఈ చట్టం కింద ఏదైనా ప్రొసీడింగ్ కు ఉపయోగపడే లేదా సంబంధితమైన ఏదైనా పత్రాలు లేదా వస్తువులను జప్తు చేసుకోవచ్చు.

(4) సబ్ సెక్షన్ (3) కింద ఏదైనా పత్రాలు స్వాధీనం చేసుకున్న వ్యక్తి కస్టమ్స్ అధికారి సమక్షంలో దాని కాపీలను తయారు చేయడానికి లేదా దాని నుండి సారం తీసుకోవడానికి హక్కు కలిగి ఉంటాడు.

18. సెక్షన్ 110లోని సబ్ సెక్షన్ (1ఎ) నిబంధనల ప్రకారం, కేంద్ర ప్రభుత్వం 1986 ఫిబ్రవరి 05 నాటి నోటిఫికేషన్ నం. 31/1986 జారీ చేసింది, ఇది పాడైపోయే లేదా ప్రమాదకరమైన స్వభావం కలిగిన, కాలక్రమేణా విలువలో తరుగుదల, నిల్వ స్థలం యొక్క పరిమితులు మరియు సరుకుల యొక్క విలువైన స్వభావంతో కూడిన జాబితాను రూపొందించింది. సీరియల్ నం. 4ఎ లోని షెడ్యూలు యొక్క అనుబంధంలో, "బంగారం, కడ్డీ, నాణెం, ఆభరణం, ముడి ఆభరణాలతో సహా అన్ని రూపాల్లో ఉన్న బంగారాన్ని జప్తు చేసుకున్న వెంటనే విక్రయించవచ్చు" అని పేర్కొనబడింది.

19. రుజువు చేసే భారానికి సంబంధించి, జప్తు చేసుకున్న సరుకులు అక్రమ రవాణా చేయబడిన సరుకులు అని నిర్ధారించడంలో, ఈ అంశంతో వ్యవహరించే కస్టమ్స్ చట్టం క్రింద ఉన్న నిబంధన సెక్షన్ 123, సిద్ధంగా రిఫరెన్స్ కోసం ఈ క్రింది విధంగా పొందుపరచడం జరిగింది, అనగా:

"123. కొన్ని కేసులలో రుజువు చేసే భారం.

- [(1) ఈ సెక్షన్ వర్తించే ఏదైనా సరుకులను అక్రమ రవాణా చేయబడిన సరుకులు అని సహేతుకమైన నమ్మకంతో ఈ చట్టం కింద జప్తు చేసుకున్నట్లయితే, అవి అక్రమ రవాణా చేయబడిన సరుకులు కాదని నిరూపించే భారం -

(ఎ) ఏ వ్యక్తి స్వాధీనం నుండి అయినా అటువంటి జప్తు చేసుకున్న కేసులో

(i) ఎవరి స్వాధీనం నుండి సరుకులను జప్తు చేసుకున్నారో ఆ వ్యక్తిపై; మరియు

(ii) సరుకులు జప్తు చేసుకున్న వ్యక్తి కాకుండా మరెవరైనా దాని యజమాని అని చెప్పుకుంటే, అటువంటి మరో వ్యక్తిపై కూడా;

(బి) ఏ ఇతర కేసులోనైనా, అలా జప్తు చేసిన సరుకుల యజమాని తానుగా చెప్పుకునే వ్యక్తిపై, ఎవరైనా ఉంటే.]

(2) ఈ సెక్షన్ బంగారానికి, [మరియు దాని తయారీలకు], [చట్టం 40 ఆఫ్ 1989 సెక్షన్ 2 ద్వారా ప్రత్యామ్నాయం చేయబడింది, "వజ్రాలు, బంగారం లేదా వజ్రాల తయారీలకు".] వాచీలు, మరియు కేంద్ర ప్రభుత్వం అధికారిక గెజిట్లో నోటిఫికేషన్ ద్వారా పేర్కొనగల ఏదైనా ఇతర తరగతి వస్తువులు.

20. ఈ సెక్షన్ కింద ఏదైనా సరుకులను జప్తు చేసుకున్నట్లయితే, అది అక్రమ రవాణా చేయబడుతుందనే సహేతుకమైన నమ్మకంతో, అవి అక్రమ రవాణా చేయని సరుకులని రుజువు చేసే భారం ఎవరి స్వాధీనం నుండి బంగారం జప్తు చేసుకున్నారో ఆ వ్యక్తిపై ఉంటుందని పైన పేర్కొన్న నిబంధన స్పష్టంగా ప్రతిబింబిస్తుంది.

21. అందుబాటులో ఉన్న వాదనలు మరియు రికార్డుల నుండి, వారు బ్యాంకాక్ నుండి భారతదేశానికి బంగారాన్ని అక్రమంగా రవాణా చేయడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారనే కారణంతో పిటిషనర్లను అరెస్టు చేసినంత వరకు ప్రతివాదులు తీసుకున్న చర్యను అనుమానించడానికి పిటిషనర్ల తరపు గౌరవ న్యాయవాది ఎటువంటి బలమైన కేసును రూపొందించినట్లు కనిపించడం లేదు. రెండు రిట్ పిటిషన్లలో పిటిషనర్లు, చాలా స్పష్టమైన పదాలలో, వారు భారతదేశానికి వచ్చే మార్గంలో బంగారాన్ని కొనుగోలు చేసినట్లు పేర్కొన్నారు. అలా అయితే, పిటిషనర్లు సదరు బంగారానికి చెల్లించిన ధరకు సంబంధించి ఇన్వాయిస్/ బిల్లు/ రసీదు కలిగి ఉండాల్సి ఉంటుంది. పిటిషనర్లు

తక్కువ మొత్తంలో బంగారాన్ని అక్రమంగా రవాణా చేయడానికి ప్రయత్నించిన కేసు కాదని గుర్తించాలి. ఒక కేసులో, ఇది 2,000 గ్రాములు. మరొక దానిలో 1793.500 గ్రాములు. పిటిషనర్లు ఇద్దరూ ఒక్కొక్కటి కోటి రూపాయలకు పైగా విలువ చేసే బంగారాన్ని తీసుకెళ్తున్నారు. కొనుగోలు సమయంలో చేసిన చెల్లింపు విధానాన్ని వెల్లడించలేదు. పిటిషనర్లు బంగారం ధరకు సంబంధించి ఎటువంటి ప్రామాణికమైన పత్రాన్ని తీసుకెళ్లేదు/సమర్పించలేదు. పిటిషనర్లు తాము ఎటువంటి సుంకం విధించదగిన సరుకులు తీసుకెళ్తున్నట్లు ఎటువంటి డిక్లరేషన్ ఫారం కూడా సమర్పించలేదు.

22. చట్టంలోని సెక్షన్ 80 కింద దిగుమతి చేసుకున్న సరుకులను తిరిగి ఎగుమతి చేయాలని కోరే హక్కు పిటిషనర్లకు ఉందన్న పిటిషనర్ల తరపు గౌరవ న్యాయవాది చేసిన వాదనకు సంబంధించి, వస్తువులను దిగుమతి చేసుకున్న వ్యక్తి చట్టం లోని సెక్షన్ 77 కింద అవసరమైన విధంగా డిక్లరేషన్ చేసిన సందర్భంలో మాత్రమే చట్టంలోని సెక్షన్ 80 కింద వస్తువు/లను తిరిగి ఎగుమతి చేయడానికి సంబంధించిన విషయ నిబంధన ఉంటుందని, ఈ అంశంపై ఎటువంటి వివాదం లేదా సందేహం ఉండకూడదు. అందువల్ల, సెక్షన్ 80 కింద తిరిగి ఎగుమతిని అనుమతించడానికి సెక్షన్ 77 కింద డిక్లరేషన్ అనేది ముందస్తు అవసరం.

23. ప్రస్తుత కేసులో, భారతదేశంలోకి తీసుకువచ్చిన విషయ బంగారం యొక్క డిక్లరేషన్ పిటిషనర్ల వద్ద అందుబాటులో లేదు.

24. కమిషనర్ ఆఫ్ కస్టమ్స్ (ప్రివెంటివ్), లక్నో వర్సెస్ దీపక్ బజాజ్¹ కేసులో అలహాబాద్ హైకోర్టు యొక్క డివిజన్ బెంచ్, బంగారం తిరిగి ఎగుమతి చేయడంతో వ్యవహరించేటప్పుడు, పేరా నం.లు 11, 12 మరియు 17 వద్ద ఈ క్రింది విధంగా నిర్ణయించింది, అంటే,

---

“11. వైన పేర్కొన్న నిబంధన యొక్క సరళమైన పఠనం, భారతదేశం నుండి వెళ్ళే సమయంలో నిర్బంధంలో ఉన్న వస్తువులను ప్రయాణికుడికి తిరిగి ఇవ్వడానికి చట్టంలోని సెక్షన్ 80 యొక్క ప్రయోజనం సుంకం విధించదగిన వస్తువుకు లేదా దిగుమతి నిషేధించబడిన వస్తువుకు సంబంధించి చట్టం లోని సెక్షన్ 77 కింద అతను ఒక డిక్లరేషన్ ఇస్తేనే అతనికి అతనికి అందుబాటులో ఉంటుందని స్పష్టంగా తెలియజేస్తుంది. అందువల్ల, చట్టంలోని సెక్షన్ 77 ప్రకారం, సుంకం విధించదగిన లేదా దిగుమతి నిషేధించబడిన వస్తువులను కలిగి ఉన్న వ్యక్తి, అందులో ఉన్న వస్తువులను తిరిగి ఇచ్చే ప్రయోజనం కోసం డిక్లరేషన్ చేయడం తప్పనిసరి.

12. చట్టంలోని సెక్షన్ 77 ప్రకారం బ్యాగేజీ యజమాని దానిలోని వస్తువుల గురించి సరైన అధికారికి తెలియజేయాలని ఆదేశిస్తుంది. చట్టం కింద నిర్వహించే విధులకు సంబంధించి సరైన అధికారిని చట్టంలోని సెక్షన్ 2లోని సబ్ సెక్షన్ (34) కింద నిర్వచించారు, అంటే బోర్డు లేదా ప్రిన్సిపల్ కమిషనర్ ఆఫ్ కస్టమ్స్ లేదా కమిషనర్ ఆఫ్ కస్టమ్స్ ద్వారా ఆ విధులను కేటాయించిన కస్టమ్స్ అధికారి అని అర్థం. మరో మాటలో చెప్పాలంటే, చట్టంలోని సెక్షన్ 77 కింద బ్యాగేజీ యజమాని కస్టమ్ ఆఫీసర్ ముందు డిక్లరేషన్ ఇవ్వాలి ఉంటుంది.

... ..

17. వైన పేర్కొన్న వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితుల దృష్ట్యా, ప్రతివాదిని కస్టమ్స్ అధికారి ముందు సక్రమంగా హాజరుపరిచారు మరియు అతని వాంగ్మూలాన్ని ఎటువంటి ఒత్తిడి లేకుండా నమోదు చేశారు, అయినప్పటికీ అతను చట్టంలోని సెక్షన్ 77 కింద ఎటువంటి డిక్లరేషన్ చేయడంలో విఫలమయ్యాడు. చట్టంలోని సెక్షన్ 77 ప్రకారం అతను జప్తు చేసుకున్న బంగారం గురించి ఎటువంటి డిక్లరేషన్ లేదని స్పష్టంగా తెలుస్తుంది, ఇది చట్టంలోని సెక్షన్ 80 యొక్క ప్రయోజనాన్ని అందించడానికి అవసరమైన షరతు. అందువల్ల ప్రతివాది చట్టంలోని సెక్షన్ 77 ప్రకారం అవసరమైన విధంగా డిక్లరేషన్ ఇవ్వడానికి తనకు అవకాశం ఇవ్వలేదనే సాకుతో వాదించలేడు మరియు సమర్థించలేడు.

25. జస్టీస్ కౌర్ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా ² కేసులో ఢిల్లీ హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ కూడా

ఇదే అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తం చేసింది, డివిజన్ బెంచ్ 9వ పేజీలో ఈ క్రింది విధంగా నిర్ణయించింది:

“9. తిరిగి ఎగుమతి చేయమని హక్కుగా అడగలేమని మాకు ఎటువంటి సందేహం లేదు. కస్టమ్స్ అధికారులు ప్రస్తుత కేసులో చేసినట్లుగా, అధిక విలువ కలిగిన వస్తువును తీసుకురావడం యొక్క ఉద్దేశ్యం భారతదేశంలో విక్రయించడం లేదా దానిని భారతదేశానికి అక్రమ రవాణా చేసే ప్రయత్నంలో ఉందని నిర్ధారణకు వస్తే, ప్రయాణికుడి నుండి ఆ వస్తువును జప్తు చేసుకున్నప్పుడు తిరిగి ఎగుమతి చేసే ప్రశ్న తలెత్తదు. ప్రయాణికుడు తన అదృష్టాన్ని పరీక్షించుకునే అవకాశం ఇవ్వకూడదు, బంగారాన్ని దేశంలోకి అక్రమంగా రవాణా చేసి మరియు పట్టుబడితే అతనికి తిరిగి ఎగుమతి చేయడానికి అనుమతి ఇచ్చి, టూరిష్ట్ బ్యాగేజ్ రూల్స్ లోని నియమం 3 లేదా నియమం 7 యొక్క ఉద్దేశం అది కాదు. ఇది నిజమైన వ్యక్తిగత ఆభరణాలు, వాటిని మాత్రమే దేశంలోకి తీసుకురావడానికి అనుమతించబడుతుంది మరియు వాటినే తిరిగి ఎగుమతి చేయాలి. వ్యక్తిగత వస్తువుల ముసుగులో సరుకులను అక్రమంగా రవాణా చేయాలని లేదా చట్ట అధికారం లేకుండా దేశంలోకి తీసుకువచ్చారని కస్టమ్స్ అధికారులు కనుగొన్నప్పుడల్లా, వాటిని జప్తు చేసే హక్కు ప్రభుత్వానికి ఉంది. మంచి మరియు చెల్లుబాటు అయ్యే కారణాల వల్ల తిరిగి ఎగుమతి చేయడానికి అనుమతించవచ్చు కానీ దానిని హక్కుగా క్లెయిమ్ చేయబడదు.”

26. సరైన పత్రాలు లేకుండా మరియు కస్టమ్స్ చట్టం లోని నిబంధనలను ఉల్లంఘించి బంగారాన్ని భారత భూభాగంలోకి తీసుకువస్తున్నారనే వాస్తవం, ఆ సరుకులను జప్తు చేయడానికి అర్హమైనవి అనడంలో సందేహం లేదు మరియు ఈ కారణంగానే బంగారు కడ్డీలను జప్తు చేశారు.

27. ఇంతకు ముందు చర్చించినట్లుగా, చట్టంలోని సెక్షన్ 110 సరుకులను జప్తు చేసుకోవడం మొదలైన వాటికి సంబంధించినది. దాని సబ్ సెక్షన్ (1-ఎ) ప్రకారం వాటి విక్రయానికి జప్తు చేయాల్సిన అవసరం లేని కొన్ని సరుకులను నోటిఫై చేసే అధికారం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఇస్తుంది. దీనికి సంబంధించి కేంద్ర ప్రభుత్వం 1986 ఫిబ్రవరి 05న జారీ చేసిన నోటిఫికేషన్ నం. 31/1986 లో షెడ్యూలు లోని సీరియల్ నం. 4ఎ లో “బంగారం, కడ్డీ, నాణేలు, ఆభరణాలు, ముడి ఆభరణాలతో సహా అన్ని రూపాల్లోని బంగారం” అనేవి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎప్పటికప్పుడు నిర్ణయించే విధంగా సరైన అధికారి విక్రయించగల సరుకులు అని పేర్కొనబడింది. "బంగారం" అనేది సెక్షన్ 110 లోని సబ్

సెక్షన్ (1ఎ) కింద నోటిఫై చేయబడిన అటువంటి వస్తువులలో ఒకటి కాబట్టి, కస్టమ్స్ చట్టంలోని సెక్షన్ 126 కింద నిర్దేశించిన సాధారణ నిబంధనలు తక్షణ కేసులో వర్తించవు.

28. అలాగే, మలబార్ డైమండ్ గ్యాలరీ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ వర్సెస్ అడిషనల్ డైరెక్టర్ జనరల్, డైరెక్టరేట్ ఆఫ్ రెవెన్యూ ఇంటెలిజెన్స్, చెన్నై³ కేసులో మద్రాస్ హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ "నిషేధిత సరుకులు" అనే పదంతో వ్యవహరిస్తూ పేరా నం. 41లో క్రింది విధంగా నిర్ణయించింది,

“41. నిర్ణయాల దృష్ట్యా మరియు వైన గమనించిన అంశాల నేపథ్యంలో, చట్టంలోని సెక్షన్ 2 (33) లోని వ్యక్తీకరణ, "ఈ చట్టం కింద నిషేధం" లేదా ప్రస్తుతానికి ఏదైనా ఇతర చట్టాన్ని, కస్టమ్స్ చట్టం, 1962 లోని ఇతర నిబంధనలతో పరిశీలించాల్సి ఉంటుంది. చట్టంలోని సెక్షన్ 2(39), ఏదైనా సరుకులకు సంబంధించి "అక్రమ రవాణా"ని నిర్వచిస్తుంది, అనగా, అటువంటి సరుకులను సెక్షన్ 111 లేదా సెక్షన్ 113 కింద జప్తు చేయడానికి అర్హమైన ఏదైనా చర్య లేదా తప్పిదం. చట్టం యొక్క నాల్గవ అధ్యాయం, సరుకుల దిగుమతి మరియు ఎగుమతులపై నిషేధంతో వ్యవహరిస్తుంది. సెక్షన్ 11 సరుకుల దిగుమతి లేదా ఎగుమతిని నిషేధించే అధికారాన్ని వివరిస్తుంది మరియు ఈ సెక్షన్ క్రింద పొందుపరచబడింది:

(1) సబ్ సెక్షన్ (2) లో పేర్కొన్న ఏదైనా ప్రయోజనాల కోసం అలా చేయడం అవసరమని కేంద్ర ప్రభుత్వం సంతృప్తి చెందితే, అది అధికారిక గెజిట్ లో నోటిఫికేషన్ ద్వారా, నోటిఫికేషన్లో పేర్కొన్న విధంగా పూర్తిగా లేదా అటువంటి షరతులకు లోబడి (క్లియరెన్స్ కు ముందు లేదా తరువాత నెరవేర్చాల్సిన), ఏదైనా నిర్దిష్ట వివరణ కలిగిన సరుకుల దిగుమతి లేదా ఎగుమతిని నిషేధించవచ్చు.

(2) సబ్ సెక్షన్ (1) లో పేర్కొన్న ప్రయోజనాలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి: -

... ..

(సి) అక్రమ రవాణా నివారణ;

... ..

---

29. పై కేసులో డివిజన్ బెంచ్ పేరా సం.లు 74 నుంచి 78 వరకు లో ఈ క్రింది విధంగా నిర్ణయించింది, అనగా,

"74. దేశ ప్రాదేశిక జలాల్లోకి బయటి నుంచి సరుకులు తీసుకువచ్చిన వెంటనే అవి దిగుమతి చేసుకున్న సరుకులుగా మారతాయి. ఈ తరుణంలో, అటువంటి సరుకులు చట్టబద్ధంగా లేదా చట్టవిరుద్ధంగా దిగుమతి చేయబడుతున్నాయా, అవి కస్టమ్స్ చట్టం, 1962 లోని సెక్షన్ 11 పరిధిలోకి వస్తాయా అనేది చూడాలి, ఇది చట్టవిరుద్ధమైన దిగుమతినీ, కస్టమ్స్ చట్టం, 1962 లేదా ప్రస్తుతానికి అమలులో ఉన్న ఏదైనా ఇతర చట్టంలోని నిబంధనలకు విరుద్ధంగా ఏదైనా సరుకుల దిగుమతి అని నిర్వచిస్తుంది. దిగుమతి మరియు ఎగుమతి సరుకులపై నిషేధం మరియు చట్టవిరుద్ధంగా దిగుమతి చేసుకున్న సరుకుల నివారణ మరియు వాటి విక్రయం వంటి అంశాల గురించి వ్యవహరించే కస్టమ్స్ చట్టం 1962లోని IV మరియు IV-ఎ చాప్టర్లలో పేర్కొన్న అంశాలకు విరుద్ధంగా దిగుమతి చేసుకున్న సరుకులను కూడా నిషేధించబడినవిగా పరిగణించాలి. కస్టమ్స్ చట్టం, 1962 లేదా ప్రస్తుతానికి అమలులో ఉన్న ఏదైనా ఇతర చట్టం కింద ఏదైనా నిషేధం లేదా పరిమితికి వ్యతిరేకంగా దేశ భూభాగం వెలుపల నుండి దిగుమతి చేసుకున్న సరుకులను నిషేధిత సరుకులుగా పరిగణించాలి.

75. బంగారం అనేది లెక్కించబడిన నిషేధిత సరుకులలో ఒకటి కాదని పేర్కొనడం ఒక విషయం, మరియు అక్రమ రవాణా ద్వారా సరుకులను దేశంలోకి తీసుకురావడానికి అనుమతి లేదని పేర్కొనడం మరొక విషయం, అంటే, అటువంటి సరుకులను సెక్షన్ 111 లేదా సెక్షన్ 113 కింద జప్తు చేయడానికి కారణమయ్యే ఏదైనా చర్య లేదా తప్పిదం. సరుకుల దిగుమతిపై పూర్తి నిషేధం ఉండకపోవచ్చు, కానీ దిగుమతి చట్టబద్ధంగా చేయకపోతే, మరో మాటలో చెప్పాలంటే కస్టమ్స్ చట్టం, 1962 లేదా ప్రస్తుతానికి అమలులో ఉన్న మరేదైనా చట్టంలో పొందుపరిచిన ఏదైనా నిషేధం లేదా పరిమితికి వ్యతిరేకంగా, అటువంటి సరుకులు చట్టం లోని సెక్షన్ 2(33) నిర్వచనం పరిధిలోకి రావాలి.

76. చట్టంలోని సెక్షన్లు 2(33), 11 లేదా 11ఎ మరియు కస్టమ్స్ చట్టం, 1962లోని ఇతర నిబంధనలు మరియు ప్రస్తుతానికి అమలులో ఉన్న మరేదైనా చట్టాన్ని కలిపి చదివితే, నిర్వచించబడిన లేదా నిషేధించబడినవిగా లేదా షరతులకు అనుగుణంగా లేనివిగా నిర్వచించబడిన సరుకుల దిగుమతి, లేదా కస్టమ్స్ చట్టం 1962 లేదా ప్రస్తుతానికి అమలులో ఉన్న ఏదైనా ఇతర చట్టంలోని చట్టబద్ధమైన నిబంధనలను ఉల్లంఘించడం మరియు అన్ని కేసుల్లో, ఓం ప్రకాశ్ భాటియా కేసులో అత్యున్నత న్యాయస్థానం ఇచ్చిన తీర్పును దృష్టిలో ఉంచుకుని, పూర్తి నిషేధం లేదా పరిమితి ఉన్నా, అటువంటి

సరుకులు నిషేధిత వస్తువుల నిర్వచనం పరిధిలోకి రావాలని కూడా స్పష్టం చేస్తుంది. దిగుమతి చట్టపరమైన నిబంధనలను ఉల్లంఘించినప్పుడు, కస్టమ్స్ చట్టం, 1962 లోని సెక్షన్లు 11 లేదా 11 ఎ లేదా ప్రస్తుతానికి అమలులో ఉన్న ఏదైనా ఇతర చట్టం ప్రకారం, మరియు అటువంటి సరుకులు చట్టవిరుద్ధ దిగుమతి అనే నిర్వచనం, లేదా నిషేధం/పరిమితి సంబంధించిన చట్టంలోని ఇతర నిబంధనల పరిధిలోకి వచ్చినప్పుడు, వాటిని "నిషేధిత వస్తువులు"గా నిర్ణయించాలి మరియు జప్తుకు అర్హమనవి.

77. ప్రతివాదుల తరపున గౌరవ న్యాయవాది శ్రీ ఎ. పి. శ్రీనివాస్ సరిగ్గా వాదించినట్లుగా, కస్టమ్స్ చట్టం, 1962 లోని సెక్షన్ 123 ప్రకారం, దిగుమతిదారు తన నుండి జప్తు చేసుకున్న సరుకులను అక్రమ రవాణా చేయలేదని ఆ భారాన్ని నిర్వర్తించడంలో విఫలమైతే, సరైన అధికారి అటువంటి వస్తువులను జప్తు చేసుకోవడానికి బలమైన కారణం ఉంది. అక్రమ రవాణా అంటే సుంకం చెల్లించకుండా రహస్యంగా సరుకులను దిగుమతి చేసుకోవడం తప్ప మరొకటి కాదు, అటువంటి సరుకులు చట్టంలోని సెక్షన్ 2 (33) ప్రకారం నిషేధించబడిన వస్తువుల నిర్వచనం పరిధిలోకి వస్తాయి.

78. కస్టమ్స్ చట్టంలోని సెక్షన్ 2 (33)లో, కస్టమ్స్ చట్టం, 1962 కింద నిషేధం లేదా ప్రస్తుతానికి అమలులో ఉన్న మరే ఇతర చట్టం కింద నిషేధానికి లోబడి అనే వ్యక్తీకరణను, చట్టం మరియు ఇతర చట్టాల మొత్తంలో పేర్కొన్న అంశాల వెలుగులో చదవాలి మరియు అర్థం చేసుకోవాలి. దిగుమతి కోసం చట్టబద్ధమైన మరియు చెల్లుబాటు అయ్యే షరతులను సమర్పించడం, దిగుమతి చేసుకున్న సరుకులపై నిర్ణయించిన సుంకం చెల్లింపుతో పాటు, ఖచ్చితంగా దిగుమతిదారు సంతృప్తి పరచాల్సిన షరతులు. దిగుమతికి సంబంధించిన షరతులను పాటించకపోతే, అటువంటి సరుకులను దిగుమతి చేసుకోవడానికి అనుమతించలేము మరియు అందువల్ల, దిగుమతి చేయకుండా నిషేధించినట్లు పరిగణించాలి."

30. ఇటీవలి న్యాయపరమైన పూర్వ ఉదాహరణల ఆధారంగా పైన పేర్కొన్న స్పష్టమైన తీర్పుల నేపథ్యంలో, దిగుమతి చేసుకున్న సందర్భంలో తప్పనిసరిగా మరియు చట్టబద్ధంగా అనుసరించాల్సిన కొన్ని షరతులు ఉన్నాయనే సాధారణ కారణంతో, "బంగారం" అనే వస్తువు "నిషేధిత సరుకు" కాదని పిటిషనర్ల తరపు న్యాయవాది చేసిన వాదనను అంగీకరించలేమని పేర్కొనడంలో ఈ ధర్మాసనానికి ఎటువంటి సందేహం లేదు. అంతేకాకుండా, అటువంటి చట్టబద్ధమైన మరియు తప్పనిసరి

అవసరాలను పాటించకపోతే, ఆ సరుకులను దేశంలోకి అక్రమంగా రవాణా చేయడానికి ప్రయత్నించినప్పుడు, కస్టమ్స్ చట్టంలోని సెక్షన్ 2 (33) ప్రకారం "నిషేధిత సరుకులు" నిర్వచనం పరిధిలోకి వస్తాయి.

31. ఇంకా, ఇద్దరు పిటిషనర్లు విషయ బంగారాన్ని భారతదేశంలోకి తీసుకురావడానికి ప్రయత్నించిన విధానం, రెండు సరుకులను కలిపి సుమారు 3.8 కేజీల బరువు. విచారణ సమయంలో ఇద్దరు పిటిషనర్లు తీసుకున్న వైఖరిని పరిగణనలోకి తీసుకుంటే, ఆ బంగారాన్ని తాము కొనుగోలు చేయలేదని, బ్యాంకాక్ లో కొందరు గుర్తుతెలియని వ్యక్తులు తమకు ఇచ్చారని, విమానాశ్రయం నుంచి బయటకు వచ్చిన తర్వాత హైదరాబాద్ లో ఎవరో గుర్తుతెలియని వ్యక్తికి అప్పగించాలని ప్రత్యేకంగా పేర్కొనడం, బ్యాంకాక్ నుండి భారతదేశానికి బంగారాన్ని అక్రమంగా రవాణా చేయాలనే పిటిషనర్ల ఉద్దేశం గురించి స్పష్టమైన చిత్రాన్ని ఇస్తుంది.

32. పైన పేర్కొన్న వాస్తవిక నేపథ్యంలో, ప్రతివాది-డిపార్ట్ మెంట్ ప్రారంభించిన చర్యను తప్పుగా కనుగొనలేమని, లేదా దానిని ఏకపక్షంగా లేదా కస్టమ్స్ చట్టం యొక్క నిబంధనలకు విరుద్ధంగా పరిగణించలేమని నిర్ధారణకు రావడానికి మాకు ఎటువంటి సంకోచం లేదు. అందువల్ల, రిట్ పిటిషన్లు యోగ్యత లేనివి మరియు కొట్టివేయబడటానికి అర్హమైనవి, తదనుగుణంగా కొట్టివేయబడ్డాయి. ఖర్చులు లేవు.

33. పర్యవసానంగా, ఈ రిట్ పిటిషన్లలో పెండింగ్లో ఉన్న ఇతర దరఖాస్తులు ఏవైనా ఉంటే, అవి మూసివేయబడ్డాయి.

★★★